

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Cap. VI. Regulæ consolatoriæ pro tentatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

CAPUT VI.

Regula consolatoria pro tentatis.

§. I. *Standum diligenter in CVSTODIA CORDIS.*

§. II. **DOLOR IN DESIDERIO:**
quando scilicet ratio vehementer cupit dolere de peccatis cum ipsorum displicentia intellectuali, est verus dolor.

§. III. **LAPSVS EX INFIRMITATE.**

1. *Longè differt lapsus ex infirmitate.*

2. *Et lapsus ex mera negligentia.*

§. IV. **IMPRUGNARI A VITIIS ET TENTATIONIBVS.**

1. *Non facit hominem minus gratum Deo, sed ab illis expugnari.*

2. *Neg. motu vitiorum aut tentationum commaculant animam; sed, si bene rejiciantur, purgant, & coronant.*

3. *Quin nec fada insomnia coinquinant, modo causam non dederit; nec in eu delecterit jam expergefactus.*

4. *Ita motus ira, indignationis, simileq;, bene repressi, & rationi revera & practice displicentes, non sedant, sed purificant animam.*

§. V. **PERSISTENDVM IN SANCTO PROPOSITO.**

1. *Tametsi ob fragilitatem creberimè labaris.*

2. *Cupientibus enim bene vivere loquuntur in Scripturâ promissiones misericordie & indulgentia; peccata autem parvipendentibus loquuntur comminationes formidabilis justitia Dei.*

3. *Deus enim in seipso non est terribilis; sed in effectibus justitiæ erga sua contempores pietatis.*

§. VI. **CONFIDENDVM auxiliis gratiæ Dei, non annitendum propriis viribus.**

§. VII. **ORATIONIS.**

1. *Cum fide firma minimeq; hesitanti oblatæ, magna est efficacia.*

2. *Semper ei conceditur, ut quod petebatur, aut aliquid utilius & opportunius.*

3. *Orandum est autem intellectualiter potius, quam per corporeas imagines.*

§. I. **CUSTODIA CORDIS.**

1. *Standum usque & usq; super cordis custodia.*
DECLINA prudenter peccandi occasiones, & eam societatem quæ te à Deo avertere potest;

jugiterque sollicitus esto pro puritate cordis servanda. Numquã inordinatæ securitati te tradas, cum hæc vita sit plena laqueis, tentationibus & periculis: sed semper cum rationabili & sancto metu tuam salutem operare. Verissima enim sunt verba Sapientis dicentis: *Si non in timore Domini renueris te instanter, citò subvertetur domus tua.* Quando tamen ex fragilitate humana laberis & peccas, quando item propter vitia te impugnantia videris tibi deficere magis quam proficere, nullo modo ob id despondeas animum: sed ingemiscens coram Domino Jesu, ora eum ut purissimo Sanguine suo omnem peccati maculam in te deleat, req; gratiã suã in bono confirmet.

§. II. **DOLORIS DESIDERIUM.**

Neque propterea angaris, quòd fortè non sentias dolorem vel contritionem. Si enim omnino velles & cuperes te non offendisse Deum, aut etiam t̄ doles te non dolere: hunc quoque dolorem suscipit ac respicit Deus, qui pensat nõ tam quid sentias, quam quid velis. Dic sapius hæc aut similia: *O Domine Jesu, utinam numquam te offendissem! utinam posthac viverem juxta gratissimam*

† Quo pacto sufficit peccatori ad penitentia Sacramentum accedenti dolor, quòd non doleat aut non satis doleat, solide disputat Doctor Martinus Navarrus, citans S. Thomam & S. Bonaventuram, Manualis Confessariorum cap. 1. §. 22.

2.
Dolor in desiderio est dolor verus.

*seru-
lum spi-
ritua-
le.*
* No-
tetur hoc
serupu-
losi, qui
se. tor-
cu. ut
ob ve-
nialia.

voluntatem tuam, tibiq; placerem!
Eximia contritio illa est, cui amor, spes & humilis fiducia in Deum conjuncta est. Multo certè efficacius & citius leuiore offensa delentur, si homo culpam suam humiliter agnoscens, repente amanterque ad Deum se convertat, quam si defectus suos cum grandi pusillanimitate apud se diu pertraheret atque consideret.

§. III. PECCATUM EX INFIRMITATE.

*I.
Aliud
est, labi
in pecca-
tum ex
infirmitate.*
* Hæc
attingit
& trans-
fert R. P.
Alfons.
Rodert-
cius in
suu Per-
fectio-
nis Exer-
citiuum
parte 1.
tr. 1. c.
12. & p.
2. tr. 3.
cap. 13.

* Porro aliud est, labi in venialia peccata ex infirmitate & occasione tantum; atque aliud, illa committere ex mera grauique negligentia. Qui enim ex infirmitate & subreptione offendit, licet nullius creaturæ inordinato amore captus detineatur, semperque se paratum animo inueniat ad relinquendum omnia, quæ certò scit Deum ab ipso velle reliqui; facile tamen, dum sese offert occasio, excedit, aut elatione animi, aut impatientiâ, aut torpore, aut ignaviâ, aut verborum levitate ac nimietate, aut affectione sensuali atque carnali, estque vel potus & cibi intemperantior, vel plus satis hilaris, vel immodicè sollicitus atque occupatus; sed mox ut ad se rediit, dolet quòd studiosius se non custodierit, ac penitus a versatur etiam minimam peccati maculam, ob idque veniam citò consequitur. Fundus ejus corruptus non est, & ei peccata ac vitia minùs adhæ-

rent, minùsque gratiam Dei in eo impediunt.

Qui verò volens ac sciens creaturarum affectibus & amore captivus detinetur, atque in illis delectationem & voluptatem inordinatè quærit; is nimirum ex inertia & gravi negligentia offendit. Nam etiam dum, occasionibus malorum sublatis, liber apud semetipsum esse potest, plurimum concupiscit ipsas occasiones; & culpas ita à se admissas, quas odisse deberet, parvipendit ac negligit. Liqueat planè, fundum huiusmodi hominis impurum esse. Verumtamen ipse quoque veniam obtineret, si post lapsum, veram contritionem & propositum sese corrigendi conciperet.

§. IV. PUGNA TENTATIONUM.

Aliud etiam est, impugnari à vitiiis; & aliud expugnari. Quàdiu non consentis, quamdiu tibi displicent ipsa vitia, & eis ratione ac voluntate repugnas; non elongaris à Deo, quantumlibet illa infesta sint & molesta. Quidam servi Dei, naturâ intus ac foris placidi sunt, & non nisi tenuiter impugnantur à vitiiis. Alii, dum occasiones sese offerunt, acrius quidem tentantur (cùm sint ex ipsa naturâ proclives ad superbiam, vel vanam gloriam, vel iram, vel gulam, vel luxuriam, vel alias culpas) nullo tamen modo volunt ipsis vitiiis præstare consensum. Nam quando illa in se sentiunt, mox deserunt & con-

tem-

SPECU-
LUM SPI-
RITUA-
LE.

temnunt quidquid Deo spiritui-
que ipsorum adversatur: & sen-
sualitate repudiata, cum fide hu-
milique oratione intrò ad Deum
confugiunt. Hi sæpè magis lau-
dantur à Deo, & virtutes excel-
lentiùs possident, quàm illi alii:
virtutum namque perfectio con-
certatione legitimâ comparatur.
Et quidem fieri potest, ut aliquis
eorum, qui strenuè adversus vitia
decertant, detineatur post mor-
tem aliquamdiu in Purgatorio:
sed ubi is plenè purgatus fuerit,
longè altiorem gradum in cælo
obtinebit, quàm obtineat alius
qui non ita strenuus fuit, licet si-
ne aliquâ Purgatorij penâ ad cæ-
lum pervenerit. Ergo non te fran-
gat tentationum magnitudo.

2. Etiam si in inferioribus & sen-
sitivis animæ viribus, quas cum
brutis animalibus communes ha-
bemus, sentire gravissimos vitio-
rum motus, sed eis non consenti-
res: etiam si immundissimæ ima-
gines, vel inauditæ adversus
Deum ac Sanctos ejus blasphemie
se se cordi tuo contra voluntatem
tuam assiduè ingerent: non con-
taminarent, sed repurgarent ani-
mam tuam, ei que admirandas co-
ronas in cælo pararent. Plerique
admodum pii homines tentatio-
nibus hujusmodi ita divexantur,
ut nec unam quidem Orationem
Dominicam vel Salutationem
Angelicam absque diabolicis su-
furris explere possint. Isti incre-
dibilibus angustiis pressi, se qui-
dem multorum criminum reos

esse putant, sed coram Deo præ-
clari ^a Martyres sunt. Propter
illas immisiones, pressuras & af-
flictiones, nec oratio intermit-
tenda est (etiam si innumeris di-
stractionibus obnoxia sit) nec ul-
lum omnino bonum opus negli-
gendum. Qui vel semel vanæ sui
complacentiæ consentit, ^b de-
formior in oculis Dei redditur,
quàm si multis annis incidentias
etiam pessimas citra consensum
sentiret. Sæviant ut possunt ma-
ligni spiritus, titillet ac stimulet
caro: anima, quæ deliberata vo-
luntate se ad pravitatem non cõ-
vertit, gratiam Dei non amittit.
Ratio sæpe per importunas inci-
dentias pravæque cogitationes
& delectationem ita prævenitur,
ut homo pius illis aliquamdiu
præter voluntatem & delibera-
tionem intendat: qui tamen mox
ut perfectè advertit se talia cogi-
tare, avertit se inde, & delectatio-
ni, qua præventus est, non con-
sentit.

Si tu inter dormiendum (quan-
do ratio ligata est) obscœnum a-
liquod somnium passus fueris, nõ
hinc nimium contristari aut me-
tuere debes, modò evigilans, &
plenè factus compos rationis, re-
spuas animo quod vitiosum est.

^a Illam sententiam commemorat R. P.
Alfonso Rodericus Exercitii perfectionis
parte I. tract. 8. cap. 26.

^b Quod est peccatum saltem veniale, ob
consensum; at in quibusvis tentationibus,
quamdiu voluntatis consensus abest, nul-
lum est peccatum; imò sæpè in illis, dum
strenuè cum Dei gratia pugnatur, magni
meriti occasio est.

4.

Et neque
facta som-
nia, qui-
bus cau-
sam non
dederit.

Pecca-

SPECU-
LUM SEI
RITHUA-
LIS.

Peccatum omnino ex voluntate dependet : ita ut si voluntarium non fuerit , etiam peccatum non fit.

4.
Nec mo-
tus ira-
cundia
aut simi-
les pro
peccato
computa-
tur, nisi
voluntas
consen-
sisti.

Itaque rursus pro tua consolatione dico : Si propter injuriam tibi illatam , vel propter maledicta in te tuosque congesta , sive ob quamlibet aliam causam , sentires te irâ vehementer commoveri , aut erga aliquem malè affici , alicui invidere , & interim multum tibi ipsi displiceres , ac vitium quod in te vivit , reprimeres quantum posses , ipsumque per humilem confessionem atque orationem expellere ac mortificare conareris ; nullum salutis tuæ detrimentum inde acciperes . Esset quidem tempestas in infima regione animæ tuæ ; sed in suprema regione , ratio tranquilla voluntasque incorrupta & invicta maneret . Nihil profus te ab amicitia Dei alienabit , nisi peccato consentias . Ceterum ^a neque diabolus neque creatura alia cogere te potest ut consentias , cum habeas voluntatem liberam , quam Deus semper paratus est gratiâ suâ roborare , ne per consensum succumbas . Si tamen consensisti peccato , potes mox (opitulante Deo) per veram contritionem ac pœnitentiam redire in gratiam cum ipso Domino .

^a Nota similitudinem de motibus concupiscentiæ , & consensu rationis .

^b Voluntas libera cogi non potest .

§. V. PERSEVERANTIA.

Perfiste igitur in sancto proposito , etiam si millies in die labaris . Spera firmiter in Domino , qui semper veniam benignissimè dat homini bonæ voluntatis , culpam suam humiliter agnoscenti . Certè fieri nullo modo potest , ut quispian humilis repellatur ab eo , & pereat . O ! si lumine gratiæ intus illustratus , aliquatenus cognosceres & sentires , quàm clemens , pius , suavis & bonus sit Jesus ; haud dubiè amorosam grandemque fiduciam erga illum conciperes , & summè exultares . Quæ quidem jucunda fiducia , non ad benè vivendum segnem & negligentem , sed valdè promptum diligentemque te redderet . Ipse benignus Jesus frequenter hominem dulciter visitat , & consolatur gratiâ suâ , quem tamen scit paulò post casurum , & peccatum aliquod commissurum . O quàm libenter ille te recipit , dum post lapsum erectus , humiliter amantèrque ad eum redis ! Tunc magno gaudio gaudent etiam spiritus Angelici , ac ceteri cælorum cives : nam & ipsi admodum benigni sunt ac misericordes , teque sincerissimâ charitate cõplectuntur .

Ei qui inordinato damnationis metu laborat , & tamen benè vivere conatur pro viribus , expedit prudenter cohibere oculos in-

ternos

**PREU-
LUM SPI-
RITUA-
LA.**

Pf. 144.

El. 102.

**Mina
Dei lo-
quantur
perseve-
rantibus
in malo.
Rom. 2.**

**Non ab
orece-
dentibus.**

Rom. 8.

**3.
Deum ter-
ribili,
quo sen-**

ternos à nimia consideratione iusti iudicij Dei: Oportet eum indubitanter credere Scripturis sanctis quæ cælesti consolatione abundant. Et cuius animum non relevent suavissima Propheræ dicentis: *Miserator & misericors Dominus, patiens, & multum misericors.* Quantum distat ortus ab occidente, longè fecit à nobis iniquitates nostras: quomodo miseretur Pater filiorum, misertus est Dominus timentibus se? Metuat & pertimescat severitatem iudicij Dei, is qui, Deo neglecto, mandatisque eius spreitis, permanet in iniquitatibus suis, seque corrigere non vult. Hunc planè beatus Paulus alloquitur, dum terribilibus verbis intonat & ait: *An divitias bonitatis Dei & patientiæ & longanimitatis contempnis? ignoras quoniam benignitas Dei ad penitentiam te adducit? Secundum autem duritiam tuam, & impenitens cor, thesaurizas tibi iram in die iræ, & revelationis iusti iudicij Dei.* Sed idem Paulus eos qui à peccatis recedunt, & secundum spiritum vivere conantur, eximie consolatur, dicens: *Nihil damnationis est ijs qui sunt in Christo Iesu, qui non secundum carnem ambulant. Bonæ voluntatis homo nullo modo existimare debet Deum esse crudelem, cuius natura bonitas est, & cuius ipse benignitatem atque clementiam quotidie evidenter experitur.*

Nam quòd ille in Scripturis sanctis plerumque dicitur terribilis, & ira ac furor ei attribuitur;

hoc idèd fit, ut spirituales eius operationes & effectus iustitiæ illius significantur. Deus enim incommutabilis, nulli perturbationi obnoxius est: sed semper tranquillus in se manet, semper idem & uno modo est. Hinc in libro Sapientiæ scriptum est: *Tu*

§. VI. FIDUCIA IN DEVM.
Resiste constanter tentationi desperationis & diffidentiae. Fac quod in te est, ut magis ac magis proficias: non tamen confidas in tuo labore & conatu, sed in auxilio Domini Dei tui: nam qui in seipsis confidunt, deficiunt; cum homo nihil boni ex se facere possit.

§. VII. ORATIO.
Pete sedulo à Deo, ut mortificet in te, & auferat à te quidquid ipsi displicet: pete, ut efficiat te hominem secundum cor suum. Si enim fidem habueris, & perseveraveris in humili petitione atque oratione, impetrabis sine dubio id quod salutariæ conducit, juxta id quod salutariæ conducit, juxta promissum Christi qui dixit, *Petite, & accipietis.* Itemque. *Quæcunq; petieritis in oratione credentes, accipietis.* Necesse omnino est, ut si non statim, certè congruo tempore obtineas orando ea quæ utilia sunt, & quæ certâ rectâque fiducia sperare potes te obtenturum. Si duo simul preces Domino funderent, quorum alter rem eiusmodi peteret quæ pænè videretur impossibilis, consideret ta-

*su in 326
erit libere
ris acci-
piendus?*

Sap. 12:

*In Dei
gratia
fidenda,
non in
suo cona-
tu.*

*1.
Orandum
est Deum
cum fi-
ducia, si-
ne hesi-
tatione.*

*10a. 16.
Mat. 21e*

OFFICU-
ZUM SPI-
RITUA-
LE.

men se à Deo exauditum iri; alter
verò pro re minima postularet,
sed non plenam fiduciam haberet
erga Dominum: ille qui rogaret
pro re maxima ac difficili, multò
citiùs ob meritù fiducię suę exau-
diretur, quàm alter qui rem modi-
cam modicâ fiduciâ postularet.

2.
Semper
obtinobit
quod pe-
tit, aut
quod me-
lius &
ad salu-
tem uii-
lim.

Si fortè piè petis ea quę tibi
utilia non sunt, dabit Deus quę
sunt utilia. Amantissimus Pater
est: dum postulas aureum spiri-
tuale, si denegat quod postulas,
facit hoc propterea, quòd tu par-
vulus nescires huiusmodi num-
mo bene uti: quoties tamen u-
num petis aureum, toties ille ti-
bi centum reponit in cælis. Fieri
non potest, ut etiam minima pre-
catiuncula ritè fusa, aut minimus
gemitus, minimumve suspirium
ad Deum piè emissum grandi fru-
ctu careat.

3.
Intelle-
tu &
spiritu
pariter,
quàm
corporeis
imagini-
bus oran-
du est
Deus.
Joan. 4.

Recita frequenter præcellen-
tissimam illam atq; suavissimam
precationem, quam Dominus no-
ster Iesus Christus sacro ore suo
pronuntiavit, ac nos edocuit.
Et orando Deum, non imagine-
ris eum esse corporeum ac visibi-
lem; sed credens illum esse spiri-
tum, adora & precare in spiritu
& veritate. Concipe eum mente
ut supersubstantialem substan-
tiam: contemplare eum ut sum-
mam bonitatem summamque
charitatem, & intellectualem lu-
cem summè amabilem. Filium
tamen Dei, qui pro te factus est
homo, attende atque intueri ut
Deum & hominem.

CAPVT VII.

Imperfectorum bonę voluntatis
consolatio.§. I. IMPERFECTIO IN OMNIBVS
ALIQUA.

1. Nam etiam in magnis servis suis nervos ma-
nere permittit Deus:

2. Ne aliquis in vanam sui complacentiam
delabatur.

§. II. BONA VOLUNTAS.

1. Nunquam eam abiicit Deus, ne quidem in
imperfectu.

2. Et quid ea sit.

3. Quantum ab eâ pondeat operum nostrorum
prestantia.

§. III. MORTIFICATIO.

1. Interna mortificatio necessaria est, & ab om-
nibus sanctis exercitata: exterior non item; quã-
vis valde utilis sit.

2. Et pia gratulatione aliorum austeritas potest
feri nostra.

3. Humilitas imperfectos inter filios parvulos
Dei collocabit.

§. IV. VNIO OPERVM CVM CHRIS-
TI MERITIS.

1. Bona voluntas in seipsâ pauperula, in Chri-
sto diuissima.

2. Ora igitur, ut suâ abundantia Christus sup-
pleat penuriam meritorum tuorum.

3. Neque enim negabit Deus quod in Filij sui
nomine petitur.

4. Optimum igitur, opera tua cum Christi ope-
ribus & passionibus coniungere.

§. I. PERFECTIO BONÆ
VOLUNTATIS.

SI non potest esse perfectus sicut
Sopras, humilia te ipsum, & re-
signatus esto. Gratulare ex ani-
mo his qui perfecti sunt, Deum-
que glorifica, & ei gratias age pro
illorum perfectione. Solet verò
Dominus permittere, ut in plerif-
que electis suis sibi charissimis
semper aliquid vitii atque imper-
fectionis resideat, quòd sibi ipsis vi-
lescant, & humiles permaneant.

Reverà